

BYD

KOMPLAYENS XIZMATI

Tashkilot xizmatchilarining odob-axloq qoidolari va ularga rioya qilmaslik uchun javobgarlik.

ODOB-AXLOQ QOIDALARIGA OID NORMATIV HUJJATLAR:

O'zbekiston Respublikasining 2017 yil 3 yanvardagi O'RQ-419-son "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni;

O'zbekiston Respublikasining 2022 yil 8 avgustdagi O'RQ-788-son "Davlat fuqarolik xizmati to'g'risida"gi Qonuni;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022 yil 14 oktyabrdagi 595-son "Davlat fuqarolik xizmatchilari tomonidan odob-axloq qoidalariga rioya etilishini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori va boshqalar

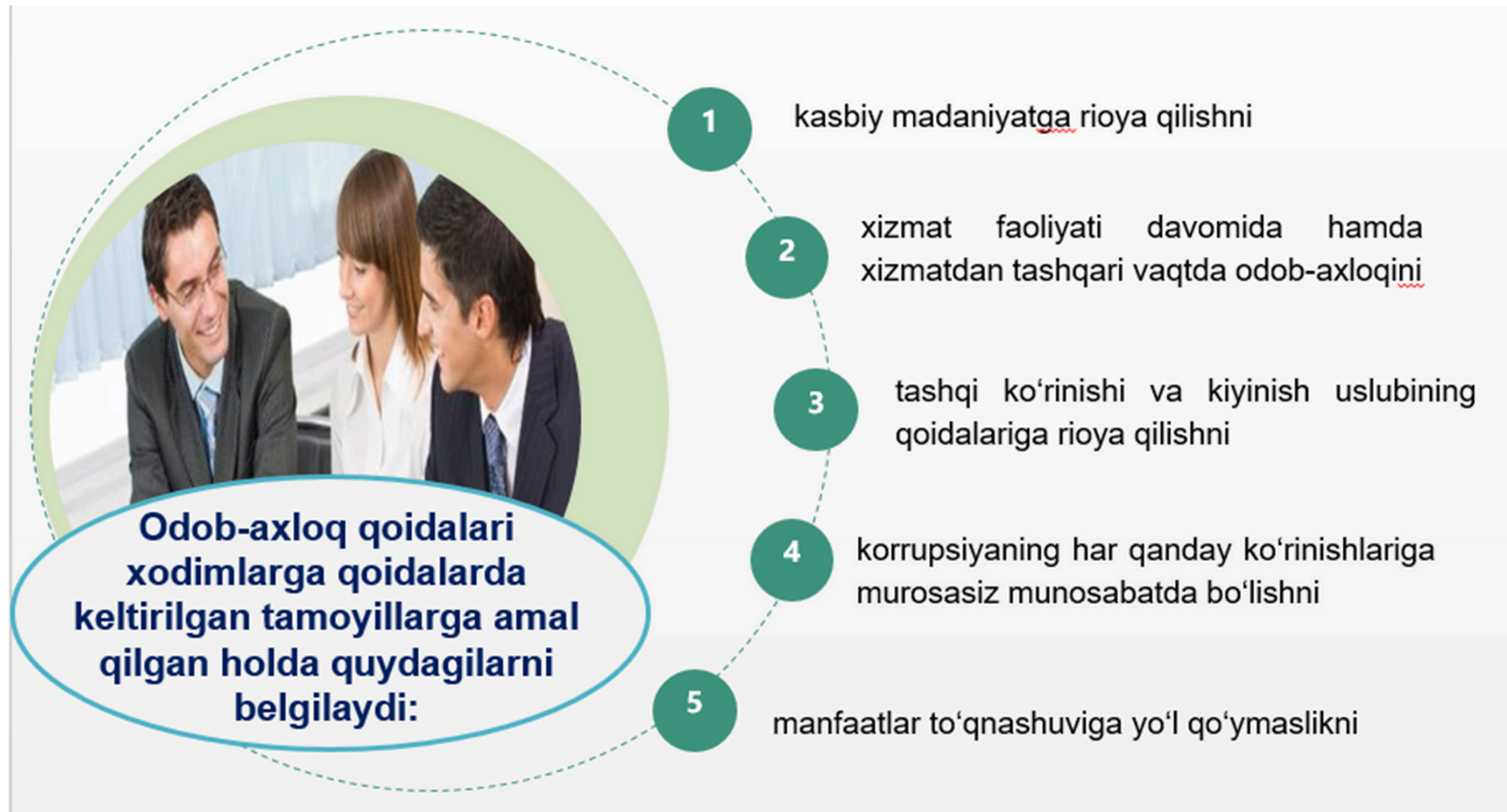
“TASHKILOT XODIMLARINING ODOB-AXLOQ QOIDALARI”

- yuksak kasbiy madaniyatni shakllantirish;
- jamoatchilik ongida davlat xizmatiga bo‘lgan hurmat va ishonchni oshirish;
- davlat xizmatchilarining axloq qoidalariga zid bo‘lgan xatti-harakatlarining oldini olishga qaratilgan.

Davlat xizmatchilari o'z kasbiy faoliyatini quyidagi prinsiplar asosida amalga oshirishi shart:

**Davlat
xizmatchilari
mehnat faoliyati
davomida va
ishdan tashqari
vaqtda xulq-
atvorning
quyidagi umumiy
qoidalariga amal
qilishi lozim:**

davlat xizmatining obro'siga putur yetkazishi mumkin bo'lgan xatti-harakatlardan tiyilish, axloq normalariga doimiy rioya qilish

mas'uliyat, kasbiga sadoqat va halollikni kundalik shiorga aylantirish

murakkab vazifalarni bajarishda hamkasblariga ko'maklashish

xushmuomalalik, e'tiborlilik va hushyorlik bilan fuqarolarda davlatga nisbatan ishonch va hurmat hissini uyg'otish

oilasida sog'lom muhitni ta'minlab, oila a'zolariga doimiy g'amxo'r bo'lish, farzandlarida vatanparvarlik va boshqa yuksak axloqiy fazilatlarni shakllantirish

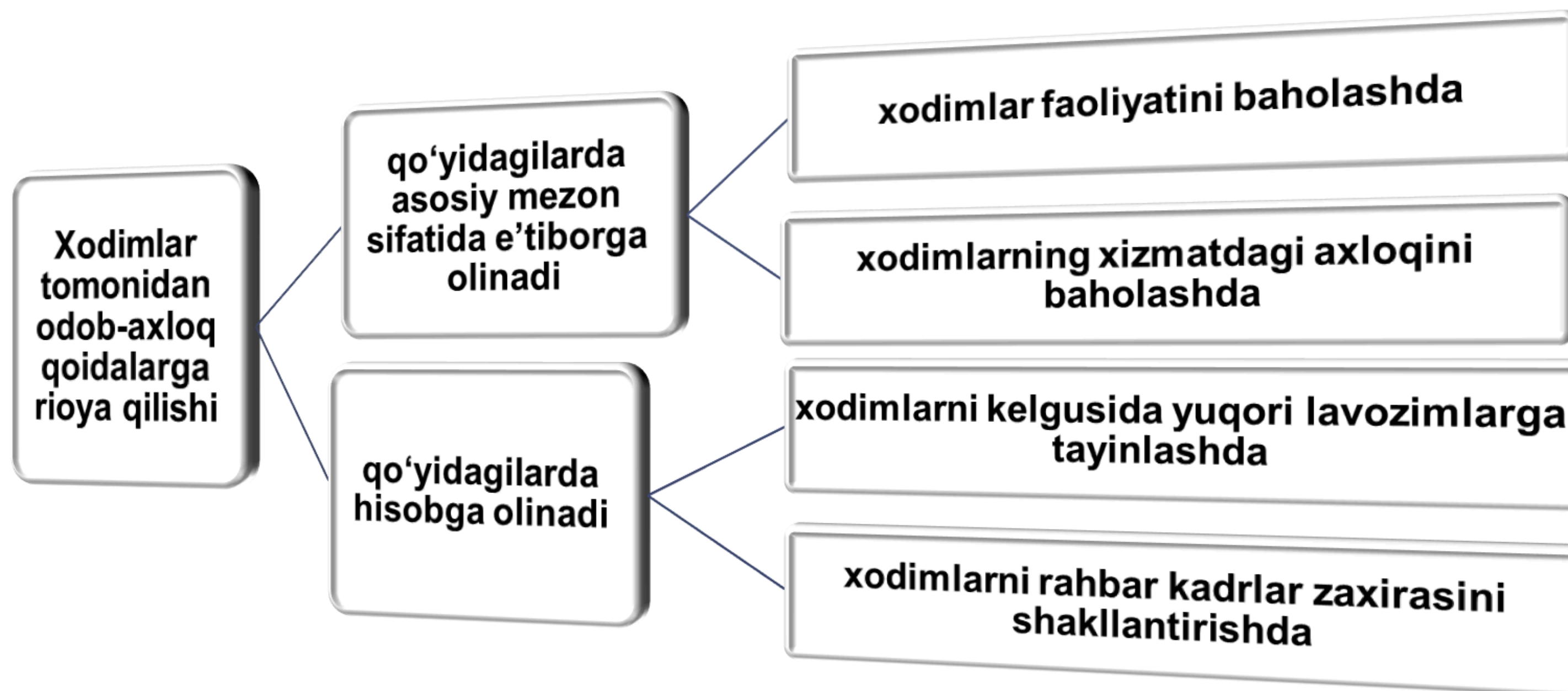

fuqarolarning ijtimoiy kelib chiqishi, iqtisodiy ahvoli va boshqa omillardan qat'i nazar, ular bilan bir xil, samimiy, odob doirasida munosabatda bo'lish

jamiyatda axloqning umume'tirof etilgan qoidalariga amal qilish

Odob-axloq qoidalariga rioya etmaganlik holati xodimlarga nisbatan axloqiy vaintizomiy ta'sir choralari qo'llash uchun asos bo'ladi.

Xodimlarining odob-axloq qoidalarining turlari:

1) kasbiy madaniyatga oid umumiy odob-axloq qoidalari

2) xizmat faoliyatiga oid odob-axloq qoidalari;

3) xizmatdan tashqari odob-axloq qoidalari

4) jamoatchilik, ommaviy axborot vositalari vakillari bilan munosabatlarga oid odob-axloq qoidalari

5) xizmat faoliyatidagi tashqi ko'rinishi va kiyinishi uslubiga oid odob-axloq qoidalari

1) KASBIY MADANIYATGA OID DAVLAT XIZMATCHILARI QUYIDAGI QOIDALARGA RIOYA QILISHLARI KERAK:

- fuqarolarning jinsi, irqi, millati, fuqaroligi, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsiy va ijtimoiy mavqei kamsitilishiga olib keluvchi ta'sir choralari va harakatlar (harakatsizlik)ga yo'l qo'ymasligi;
- halol, adolatli va kamtar bo'lishi, fuqarolar bilan muloqotda xushmuomala, vazmin va samimiy munosabatni namoyish qilishi;
- jismoniy va yuridik shaxslarning huquqlari va qonuniy manfaatlariga daxldor qarorlarni qabul qilishda qonuniylikni, adolatlilikni va shaffoflikni ta'minlashi;
- davlat va jamiyat manfaatlariga zarar yetkazuvchi, davlat organlari va tashkilotlari faoliyati samaradorligini pasaytiradigan harakatlar (harakatsizlik)dan tiyilishi;
- o'zining xatti-harakati va axloqi tufayli jamoatchilikning tanqidiga uchramaslik choralarini ko'rishi;
- davlat organlari va tashkilotlari, davlat xizmatchilari va boshqa shaxslarga o'z xizmat mavqeidan foydalangan holda shaxsiy masalalar yuzasidan ta'sir o'tkazmasligi;

1) KASBIY MADANIYATGA OID DAVLAT XIZMATCHILARI QUYIDAGI QOIDALARGA RIOYA QILISHLARI KERAK *(davomi)*:

- o‘z xizmat vakolatlarini jismoniy va yuridik shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab bajarish yoki bajarmaslik evaziga ulardan biron-bir mukofot, foyda yoki sovg‘alar olmasligi;
- davlat mulkning but saqlanishini ta‘minlashi, o‘ziga ishonib topshirilgan davlat mulkidan faqat xizmat maqsadlarida foydalanishi;
- xizmat intizomiga qat’iy rioya qilishi, ish vaqtidan oqilona va samarali foydalanishi;
- aholining davlat xizmatlari iste‘molchisi sifatidagi talablariga muvofiq doimiy ravishda faoliyat sifatini oshirib borish choralari ko‘rishi;
- qonun bilan intizomiy, ma‘muriy va jinoiy javobgarlik nazarda tutilgan huquqbuzarlik va boshqa xatti-harakatlarga yo‘l qo‘ymasligi;
- kasb etikasi va ishchanlik uslubiga rioya etishi;
- siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va boshqa nodavlat tashkilotlari manfaatlarini yo‘lida xizmat mavqei va imkoniyatlaridan foydalanmasligi kerak.

2) DAVLAT XIZMATCHILARI XIZMAT FAOLIYATI DAVOMIDA UYIDAGILARGA MAJBUR:

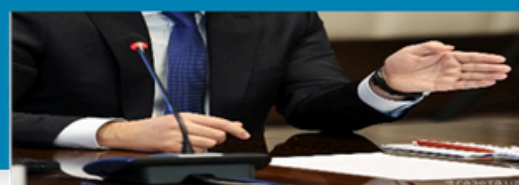
O'zbekiston
Respublikasining
Konstitutsiyasi,
qonunlari va boshqa
qonunchlik
hujjatlariga so'zsiz
rioya etishi

mamlakat
sha'nini
e'zozlash, davlat
siyosatiga sodiq
bo'lish

tashqi siyosat
sohasida davlat
manfaatlarini
qat'iy himoya
qilish

O'z xizmat
vazifalarini vijdonan,
halol va yuksak
professional darajada
bajarish,
rasmiyatchilik,
sohtakorlik va
suiiste'molchilikka
yo'l qo'ymaslik

xizmat
majburiyatlarini
samarali bajarish
uchun zarur
bo'lgan bilim va
ko'nikmalarni
doimiy asosda
oshirish

2) DAVLAT XIZMATCHILARI XIZMAT FAOLIYATI DAVOMIDA QUYIDAGILARGA MAJBUR *(davomi)*:

yuqori davlat organlari
va tashkilotlari hamda
mansabdor
shaxslarining qabul
qilgan qarorlari hamda
berilgan topshiriqlarni
o'z vaqtida va sifatli
bajarish

ishlab
chiqilayotgan
hujjatlarga biron-bir
shaxs, guruh yoki
idoralar manfaati
nuqtai nazaridan
yondashmaslik
hamda ularning
manfaatlari ifoda
etilishiga yo'l
qo'ymaslik

har qanday qonun
buzilishiga,
ayniqsa,
korruptsiya
holatlariga qarshi
murosasizlik bilan
kurashish

xizmat safarlari,
nazorat tadbirlari
davomida mehnat
faoliyati bilan bog'liq
bo'lgan har qanday
turdagi sarf-
xarajatlarni boshqa
shaxslar hisobidan
amalga oshirmaslik

jinoyat yoki boshqa
huquqbuzarlik sodir
etishga undovchi
murojaatlar haqida,
shuningdek,
hamkasblari
tomonidan sodir
etilgan yoki
tayyorgarlik
ko'rilayotgan
qonunbuzilishlar
haqida o'zining
rahbariga zudlik bilan
ma'lum qilish

1) KASBIY MADANIYATGA OID DAVLAT XIZMATCHILARI QUYIDAGI QOIDALARGA RIOYA QILISHLARI KERAK (*davomi*):

- o‘z xizmat vakolatlarini jismoniy va yuridik shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab bajarish yoki bajarmaslik evaziga ulardan biron-bir mukofot, foyda yoki sovg‘alar olmasligi;
- davlat mulkining but saqlanishini ta‘minlashi, o‘ziga ishonib topshirilgan davlat mulkidan faqat xizmat maqsadlarida foydalanishi;
- xizmat intizomiga qat’iy rioya qilishi, ish vaqtidan oqilona va samarali foydalanishi;
- aholining davlat xizmatlari iste‘molchisi sifatidagi talablariga muvofiq doimiy ravishda faoliyat sifatini oshirib borish choralarini ko‘rishi;
- qonun bilan intizomiy, ma‘muriy va jinoiy javobgarlik nazarda tutilgan huquqbuzarlik va boshqa xatti-harakatlarga yo‘l qo‘ymasligi;
- kasb etikasi va ishchanlik uslubiga rioya etishi;
- siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va boshqa nodavlat tashkilotlari manfaatlarini yo‘lida xizmat mavqei va imkoniyatlaridan foydalanmasligi kerak.

2) DAVLAT XIZMATCHILARI XIZMAT FAOLIYATI DAVOMIDA QUYIDAGILARGA MAJBUR *(davomi)*:

fuqarolar va hamkasblarining sha'ni va qadr-qimmatiga dog' tushiruvchi ma'lumotlar, tuhmat, ig'vo va uydirmalarni tarqatmaslik

mehnat va ijro intizomi, ichki tartib qoidalariga, shuningdek, telefonda so'zlashish va kiyinish madaniyatiga qat'iy rioya etish

o'ziga ishonib topshirilgan mulkka va moliyaviy mablag'larga ehtiyotkorlik va tejamkorlik bilan munosabatda bo'lish

jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini qonunda belgilangan tartibda hamda muddatlarda qonuniy, asosli va adolatli hal qilish

mehnat jamoasida hamkasblarining sha'ni va qadr-qimmatini obro'sizlantiradigan shaxsiy va kasbiy fazilatlarini muhokama qilishdan tiyilishi kerak va boshq.

**3) Xizmatdan
tashqari
vaqtda
davlat
xizmatchilari
quyidagilarg
a majbur:**

dabdababozlik, shuhratparastlik, guruhbozlik, maishatbozlik, ichkilikbozlik va boshqa salbiy illatlarga yo'l qo'ymaslik

rasmiy e'lon qilingan ma'lumotlardan tashqari davlat xizmati faoliyatiga oid masalalarni muhokama qilmaslik

jamoat joylarida (kafe, restoran) o'zini tutish qoidalariga rioya etish, atrofdagilarning e'tiborini tortmaslik

xizmat avtotransport vositalaridan xizmat faoliyatidan tashqari holatlarda shaxsiy va boshqa maqsadlarda foydalanmaslik

shaxsiy transport vositalaridan foydalanishda belgilangan tartibga amal qilish, yo'l harakati qoidalariga qat'iy rioya etish

tadbirkorlik yoki haq to'lanadigan boshqa faoliyat bilan (pedagogik, ilmiy va ijodiy faoliyatdan tashqari) shug'ullanmaslik

o'zi faoliyat yuritgan davlat organlari va tashkilotlari hamda davlat xizmatiga dog' tushiruvchi xatti-harakatlardan tiyilish va boshq.

4) JAMOATCHILIK, OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI VAKILLARI BILAN MUNOSABATLARGA OID ODOB-AXLOQ QOIDALARI

**Tashkilot faoliyati
to'g'risidagi ommaviy
bayonotlar quyidagilar
tomonidan amalga
oshiriladi:**

davlat organlari va tashkilotlari
rahbari

mazkur yo'nalish bo'yicha vakolatli
mansabdor shaxs tomonidan

Quyidagi hollarda ommaviy bayonot berilishi mumkin emas:

bayonot matni va
mazmuni davlat
siyosati yoki davlat
organlari va
tashkilotlari
faoliyatiga aloqador
bo'lmasa

bayonotda keltiriladigan
axborotlar davlat sirlari
bilan bog'liq bo'lsa

bayonot boshqa davlat
organlari va tashkilotlari
nufuzini pasaytirish
yoki ularning mansabdor
shaxslarini kamsitishga
yo'naltirilgan bo'lsa

**Quyidagi
hollarda
ommaviy izoh
yoxud raddiya
berishi lozim:**

01

jamoatchilik tomonidan tashkilot
faoliyatiga oid ayblov yoki tanqid
bildirilgan taqdirda

STOP

02

boshqa davlat organlari va tashkilotlar
tomonidan bildirilgan ayblov yoki
tanqidga

Agar ommaviy bayonotda fuqarolarning sha'ni hamda qadr-qimmatini kamsitadigan iboralar bo'lsa, davlat xizmatchisi o'z fikrlarining yanglishligi yoki noto'g'riligini tan olishi hamda sha'ni, qadr-qimmatiga va ishchanlik obro'siga daxl qilingan fuqarodan, agar qonun hujjatlarida boshqa oqibatlar nazarda tutilmagan bo'lsa, **kechirim so'rashi shart.**

**5) DAVLAT
XIZMATCHILARNING
XIZMAT FAOLIYATIDAGI
TASHQI KO‘RINISHI VA
KIYINISHI USLUBI
QUYIDAGILARGA XIZMAT
QILISHI KERAK**

**fuqarolarning tashkilot
faoliyatiga hurmatini
oshirishga**

**davlat xizmatining nufuzini
oshirishga**

DAVLAT XIZMATCHISINING TASHQI KO'RINISHI:

mehnat sharoitlari va xizmat turiga qarab

xizmat majburiyatlarini bajarishi vaqtida fuqarolarning davlat tashkilotiga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lishiga ko'maklashishi

umumiy qabul qilingan ish uslubiga muvofiq bo'lishi

rasmiylik, xolislik, kamtarlik va intizomni namoyon etishi lozim

Xizmatchilarning odob-axloq qoidalariga rioya etish bilan bog'liq nizolar Odob-axloq Komissiya tomonidan ko'rib chiqiladi

Komissiya xodimning harakatlarida Odob-axloq qoidalarining buzilishi faktining mavjudligini yoxud mavjud emasligi to'g'risida **qaror** qabul qiladi

Odob-axloq qoidalari buzilganligi fakti aniqlangan taqdirda davlat xizmatchilariga quyidagi **axloqiy ta'sir choralari** qo'llaniladi:

- ✓ ogohlantirish;
- ✓ uzr so'rashni talab qilish;
- ✓ rasmiy uzrnoma keltirishni talab qilish;
- ✓ davlat organlari va tashkilotlarining kollegial yig'ilishlarida tanbeh berish

Komissiya davlat xizmatchisiga nisbatan **intizomiy ta'sir chorasini** qo'llash uchun davlat organi va **tashkiloti rahbariga taqdimnoma kiritishi** mumkin

Kommissiyaning qarori ustidan tashkilot rahbariga yoki sudga **shikoyat** qilish mumkin

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!